

عنوان مقاله:

خاستگاه ضرورت فلسفی از دیدگاه علامه طباطبائی و تفاوت آن با صدرالمتهالین

محل انتشار:

فصلنامه حکمت و فلسفه، دوره 15، شماره 59 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

مرتضی پویان

خلاصه مقاله:

تردیدی نیست که هم صدرالمتهالین و هم علامه به ضرورت فلسفی در خارج قایل هستند و فلسفه خویش را با ضرورت آغاز می کنند. اساساً ضرورت، اصل و مبنای جمیع موجودات و حقایق در عالم خارج است بلکه عین خارجیت اشیاء است. موجودی که سهمی از ضرورت ندارد سهمی از خارجیت و واقعیت نیز ندارد. اما اختلاف صدرالمتهالین و علامه بدین جا بر می گردد که منشأ این ضرورت چیست و از کجا نشأت گرفته است هر کدام از این دو فیلسوف ضرورت را از یک شیئی انتزاع می کنند. صدرالمتهالین ملاک ضرورت را از وجود و علامه از اصل واقعیت اشیاء می گیرد. به عبارت دیگر مبنای ضرورت فلسفی اشیاء نزد صدرالمتهالین وجود و نزد علامه اصل واقعیت است. صدرالمتهالین فلسفه را با وجود شروع می کند و علامه با اصل واقعیت اشیاء آغاز می کند. در این مقاله نخست پیرامون این موضوع می پردازیم که فرق منشأ انتزاع ضرورت فلسفی نزد صدرالمتهالین و علامه از کجا نشأت گرفته و سپس چه ثمرات و آثار عینی و فلسفی بر این دو نظر مترتب می شود و هدف ما در این مقاله آن است که اختلافات میان این دو نظر را به تفصیل و جزئیات مطرح کنیم.

کلمات کلیدی:

اصالت وجود، اصل واقعیت، ضرورت فلسفی، اثبات واجب، اولین مسئله فلسفه، پرسش از واقعیت یا وجود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1036047>

